223721 ـ بىر ئىشنى بىر قانچە تۇرلۇك نىيەتـ مەقسەت بىلەن قىلسا، ئۇنىڭ ئەجرـ ساۋابىمۇ تۇرلۇك بولامدۇ؟

سۇئال

بىر ئىشنى بىر قانچە تۇرلۇك نىيەتـ مەقسەت بىلەن قىلسا، ئۇنىڭ ئەجرـ ساۋابىمۇ تۇرلۇك بولامدۇ؟، بىر كىشى مەسچىتكە كېرىپ بامداتنىڭ ئىككى رەكئەت سۈننىتىنى ئوقۇشنى نىيەت قىلدى، ئۇنىڭ بىلەن بىرگە ئىككى رەكئەت تاھارەت نامىزى ۋە ئىككى رەكئەت مەسچىت ھۆرمىتى نامىزىنى مەقسەت قىلغان بولسا، بۇنىڭ ھەممىسىگە ئەجرـ ساۋاپ بېرىلەمدۇ؟. بۇ ھەقتە چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى سورايمەن.

تەپسىلى جاۋاپ

بارلىق گۈزەل ماختاشلار ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى بولغان ئاللاھقا خاستۇر. پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، ئۇنىڭ ئائىلە تاۋابئاتلىرى ۋە ساھابىلىرىغا ئاللاھ تائالانىڭ رەھمەت سالاملىرى بولسۇن.

شۇنداق، بىر ئىشتا نىيەتـ مەقسەتنىڭ تۇرلۇك بولشى بىلەن ئۇنىڭغا بېرىلىدىغان ئەجرـ ساۋاپمۇ تۇرلۇك بولىدۇ، بىر كىشى تاھارەت ئىلىپ مەسچىتكە كېرىپ، بۇنىڭ بىلەن بامداتنىڭ ئىككى رەكئەت سۈننىتىنى، ئىككى رەكەت تاھارەت نامىزىنى ۋە ئىككى رەكئەت مەسچىت ھۆرمىتى نامىزىنى نىيەت قىلغان بولسا، ئۇ كىشى ئۈچۈن نىيەت قىلغان ئەمەللىرىنىڭ ئەجرـ ساۋابى ھاسىل بولىدۇ، ئاللاھ كاتتا پەزلەت ئىگىسىدۇر.

ئىمام نەۋەۋي رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "بىر كىشى پەرز نامازبىلەن مەسچىت ھۆرمىتى نامىزىنى بىرگە نىيەت قىلغان بولسا، ئۇ كىشىنىڭ ئوقۇغان نامىزى توغرا بولىدۇ، ئۇ كىشىگە پەرز نامازىنىڭ ۋە مەسچىت ھۆرمىتى نامىزىنىڭ ئەجرـ ساۋابى ھاسىل بولىدۇ". ["ئەلمەجمۇ" 1-توم 325-بەت].

ئىمام غەزالى رەھىمەھۇللاھ" ئىھيا ئۇلۇمىددىن"4-توم 370-371-بەتتە مۇنداق دەيدۇ: "تائەتـ ئىبادەتنىڭ ئەسلىدە توغرا بولشى ۋە ئۇنىڭ ئەجرـ ساۋابىنىڭ زىيادە بولشى نىيەتكە ئالاقىدار بولىدۇ، ئەمما ئىبادەتنىڭ ئەسلىگە كەلسەك، ئۇ كىشى بۇنىڭ بىلەن پەقەت يالغۇز ئاللاھقا ئىبادەت قىلشنى مەقسەت قىلىدۇ، ئەگەر رىيا قىلشنى مەقسەت قىلغان بولسا، قىلغان ئىشى ئاسىيلىق بولىدۇ.

ئۇنىڭ ئەجرـ ساۋابى ۋە پەزىلىتىنىڭ زىيادە بولشى، ئۇ كىشىنىڭ ياخشى نىيىتىنىڭ زىيادە بولشى بىلەن بولىدۇ، گەرچە تائەت ئىبادەت بىر بولسىمۇ ئۇنىڭ بىلەن بىر قانچە ياخشىلىقنى نىيەت قىلغىلى بولىدۇ، ئەگەر ئۇ كىشىنىڭ نىيىتى ياخشى

بولىدىكەن، ھەر بىر نىيىتى ئۈچۈن ياخشىلىق بولىدۇ، ھەدىسته بايان قىلىنغاندەك، ھەر بىر ياخشىلىق ئۆزىنىڭ ئون باراۋىرىده زىياده بولىدۇ.

بۇنىڭ مىسالى: مەسچىتته ئولتۇرۇش تائەت-ئىبادەت ھېسابلىنىدۇ، بۇنىڭ بىلەن نۇرغۇن ياخشىلىقلارنى نىيەت قىلىپ، تەقۋادار كىشىلەرنىڭ ئەمەللىرىنىڭ پەزىلىتىگە ۋە ئاللاھقا يېقىنلاشقۇچىلارنىڭ دەرىجىسىگە يەتكىلى بولىدۇ.

بۇنىڭ بىرىنچىسى: مەسچىتته ئولتۇرغۇچى، بۇ ئاللاھنىڭ ئۆيى دەپ ئېتىقاد قىلىپ، بۇ ئۆيگە كىرگۈچى كىشى ئاللاھنى زىيادەرت قىلغۇچى بولۇپ، بۇنىڭ ئۆزىنىڭ ھەقىقى ئىگىسىنى زىيارەت قىلىشنى مەقسەت قىلىدۇ ۋە بۇ ئارقىلىق پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام ۋەدە قىلغان ساۋاپقا ئېرىشىشنى ئۈمىت قىلىدۇ: مەسچىتته ئولتۇرغان كىشى ھەقىقەتته ئاللاھ تائالانى زىيارەت قىلغان بولدى، زىيارەت قىلىنغۇچىنىڭ زىيارەت قىلغۇچىنى ئىكرام قىلىشى ھەقلىق بولىدۇ.

ئىككىنچىسى: مەسچىتته ئولتۇرغۇچى نامازدىن كېيىن نامازنى كۈتۈپ ئولتۇرىدۇ.

ئۈچىنچىسى: مەسچىتته ئولتۇرغۇچى ئاللاھدىن قورقۇش تۈيغۇسى بىلەن ئۆزىنىڭ قۇلىقى، كۆزى ۋە باشقا ئەزالىرىنى قالايمىقان ھەرىكەت، تۆت ئەترابقا يۈزلىنىشتىن ساقلانغان ھالدا ئولتۇرىدۇ، ئەگەر ئېتىكاپنى نىيەت قىلسا بۇ كۈپايە قىلىدۇ، چۈنكى ئېتىكاپمۇ روزىنىڭ مەنىسىده ئۆزىنى چەكلەش بولۇپ، بۇمۇ ئاللاھدىن قورقۇشنىڭ بىر تۈرى ھېسابلىنىدۇ.

تۆتىنچىسى: ئۇ كىشىنىڭ بارلىق مەقسىدى ئاللاھقا يۈزلىنىش، ئاخىرەت توغرىسىدا پىكىر قىلىشنى داۋاملاشتۇرۇش، مەسچىتته ئايرىم ئولتۇرۇش بىلەن تائەتتىن مەشغۇل قىلىپ قويىدىغان ئىشلاردىن ئۆزىنى ساقلاشتىن ئىبارەت بولىدۇ.

بەشىنچىسى: مەسچىتته ئولتۇرۇش دېگەنلىك، ئاللاھنى زىكىر قىلىش ياكى ئاللاھنىڭ زىكرىگە قۇلاق سېلىش ۋە بىرگە ياد قىلىش ئۈچۈندۇر.

ئالتىنچىسى: مەسچىتته ئولتۇرۇش بىلەن ياخشىلىققا بۇيرۇش ۋە يامانلىقتىن چەكلەشتىن ئىبارەت بولغان ئىلىمدىن پايدىلىنىشنى مەقسەت قىلىدۇ، چۈنكى مەسچىتتىمۇ نامازنى توغرا ئوقۇيالمايدىغان ياكى مەسچىتته قىلىش توغرا بولمايدىغان ئىشلارنى قىلىدىغان كىشىلەرمۇ ئۇچرايدۇ.

يەتتىنچىسى: ئاللاھ رازىلىقى ئۈچۈن قېرىنداش بولىدىغان دوستلارغا ئېرىشىدۇ.

يۇقىرىدا بايان قىلىنغانلىرى بىر ئەمەل ئۈچۈن نىيەتنى كۆپ قىلىشنىڭ يوللىرىدۇر، باشقا تائەت-ئىبادەت ۋە دۇرۇس بولغان ئىشلارمۇ مۇشۇنىڭغا قىياس قىلىنىدۇ، چۈنكى ھەر قانداق تائەت-ئىبادەت بىر قانچە نىيەتنى كۆتۈرەلەيدۇ، بۇنىڭ ھەممىسى مۇمىن كىشىنىڭ دىلىدىكى ياخشىلىقنى تەلەپ قىلىش، ئۇنىڭغا جىددى ئاتلىنىش ۋە ئۇ توغرىدا پىكىر قىلىشتىن ئىبارەت بولغان نىيەت-مەقسىدىنى ھازىر قىلىش بىلەن بولىدۇ، بۇنىڭ بىلەن ئەمەلەر ساپ بولۇپ، ياخشىلىق زىيادە بولىدۇ".

شەيخ ئىبنى باز رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "بىر كىشى تاھارەت ئېلىپ ئىككى رەكەت نامان ئوقۇپ بۇنىڭ بىلەن ئىككى رەكئەت تاھارەت نامىزىنى ۋە ئىككى رەكئەت مەسچىت ھۆرمىتى نامىزىنى نىيەت قىلغان بولسا، ئۇ كىشى ئىككى رەكئەت تاھارەت نامىزىنىڭ ۋە ئىككى رەكئەت مەسچىت ھۆرمىتى نامىزىنىڭ ئەجرىـساۋابى ھاسىل بولىدۇ، ئاللاھ تائالاغا مەدھىيلەر بولسۇنكى، ئاللاھنىڭ پەزلىـرەھمىتى كەڭرىدۇر، ئەگەر بىر كىشى تاھارەت ئېلىپ مەسچىتكە كىرىپ پېشىنىڭ سۈننىتىنى نىيەت قىلغان بولسا، ئۇنىڭ بىلەن بىرگە ئىككى رەكئەت تاھارەت نامىزى ۋە ئىككى رەكئەت مەسچىت ھۆرمىتى نامىزىنى نىيەت قىلغان بولسا، ئۇ كىشى ئۇچۇن بۇنىڭ ھەممىسى ھاسىل بولىدۇ، ئاللاھ تائالاغا مەدھىيلەر بولسۇن".

"نۇرۇن ئەلەددەربى پەتىۋاسى"11-توم 57-بەت.

ئاللاھ تائالا ھەممىدىن ياخشى بىلگۈچىدۇر.